

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Római Katolikus Didaktikai Teológia
1.4 Szakterület	Római katolikus teológia (vallástanár), Vallástudomány
1.5 Képzési szint	alap
1.6 Szak / Képesítés	Római katolikus didaktika teológia (vallástanár), vallástudomány tanár

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	RLM3210 Újszövetségi exegézis. A kereszténység forrásai (Exegeza Noului Testament. Izvoarele creştinismului)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Prof. dr. Zamfir Korinna						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Drd. Lengyelfi Emőke						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	2	2.6 Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező – alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					32
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					22
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám					94
3.8 A félév össz-óraszám					150
3.9 Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Nincs
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Az Újszövetség kánonjának, korának, könyveinek általános ismerete. Jézus életének ismerete. A kora keresztény közösségek szerveződésének, Pál tevékenységének ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Táblával és vetítővel felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Táblával és vetítővel felszerelt terem; BibleWorks software-rel felszerelt számítógépek az informatika laborban; intézeti könyvtár Google Classroom, Schoology online platform

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> az újszövetségi könyvekkel kapcsolatos alapismeretek alkalmazása konkrét szövegeken a bibliai hermeneutika elveinek és szabályainak ismerete és alkalmazása az exegézis történetkritikai és főbb szinkron módszereinek elsajátítása az egyes újszövetségi szövegek történetkritikai elemzése
-----------------------------	---

Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • analitikus és kritikai gondolkodás képessége • a szakmai feladatok pontos teljesítésének képessége, az etikai és deontológiai elvek figyelembe vételével
------------------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az Újszövetség könyveinek, szövegeinek értelmezési képessége
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Az Újszövetség történetkritikai exegézisének elsajátítása • Az Újszövetség kulcsszövegei mondanivalójának ismerete

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: az evangélium. Az evangéliumok beszédanyaga: logionok, prófétai-apokaliptikus szavak, én-beszéd; írásmagyarázó, törvényt magyarázó szavak.	előadás	Jegyzet, 7-22
2. Az evangéliumok beszédanyaga: Apophtegmák. A példabeszéd, mint irodalmi műfaj. A példabeszéd formája és áthagyományozása.	előadás	Jegyzet, 22-34; KOZMA, bevezetés
3. Az evangéliumok elbeszélő anyaga: szenvedéstörténet; feltámadásról szóló elbeszélések.	előadás	Jegyzet, 35-42; BOLYKI, 3-77
4. Példabeszédek: Mt 13,20-30.36-43. Lk 15,11-32	előadás	Jegyzet, 31-33; 73-82
5. Boldogmondások, tanítványoktatás: Mt 5,3-12. Mt 6,9-13	előadás	Jegyzet, 51-72
6. A csoda jelentése és értelmezése. A csoda elbeszélés, mint irodalmi műfaj. A csodatörténetek teológiája.	előadás	WEISSMAHR, 171-185; Jegyzet, 43-50
7. Csodák: Mk 9,14-29. Lk 7,11-17	előadás	Jegyzet, 83-100
8. Találkozások. Lk 19,1-10. Mk 10,17-31	előadás	Jegyzet, 101-116
9. Szendvéstörténet: általános adatok a szenvedéstörténetről és Jézus peréről. Mk 14,12-26 párh. (az utolsó vacsora).	előadás	GNILKA, Márk, <i>ad locum</i> ; THORDAY, <i>ad locum</i>
10. Szendvéstörténet: Mk 14,53-64 párh. (kihallgatás a főtanács előtt); 15,1-15 párh. (kihallgatás Pilátus előtt); 15,21-41 párh. (keresztrefeszítés és halál).	előadás	GNILKA, Márk, <i>ad locum</i> ; THORDAY, <i>ad locum</i>
11. 1Kor 15,1-56	előadás	Jegyzet, 135-154
12. Jn 1,1-18.	előadás	Jegyzet, 117-134
13. Az apokalipszis, mint irodalmi műfaj. Jel 1,9-19; 2,1-7; 4-6; 7	előadás	Jegyzet, 155-197
14. Jel 12-13; 19-20; 21,1-22,5	előadás	Jegyzet, 197-225
<p>Könyvészet</p> <p><i>Biblia</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2003.</p> <p><i>Greek-English New Testament</i>, ed. Eberhard Nestle, Erwin Nestle, Barbara Aland, Kurt Aland <i>et al.</i>, Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, ²⁷2005</p> <p><i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások).</p> <p>Tankönyv: ZAMFIR Korinna, <i>Újszövetségi exegézis</i>, Kv., 2014.</p> <p>BOLYKI J., <i>Az újszövetségi írásmagyarázat elvei, módszerei és példái</i>, Budapest, 1998.</p>		

<p>BROWN, R. E., FITZMYER, J. A., MURPHY, R. E., <i>The New Jerome Biblical Commentary</i>, Avon, 1992 (magyar fordítás: <i>Jeromos Bibliakommentár I–III szerk. Thorday A., Budapest, 2002-2003.</i></p> <p>FARKASFALVY D., <i>Evangélium Szent János szerint I</i>, Eisenstadt, 1986.</p> <p>GNILKA, J., <i>Márk</i>, Szeged, 2000.</p> <p>JAKUBINYI Gy., <i>Máté evangéliuma</i>, Budapest, 1991.</p> <p>KOCSIS I., <i>Lukács evangéliuma</i>, Budapest, 1995.</p> <p>KOZMA Zs., <i>Jézus Krisztus példázatai</i>, Gödöllő, 2002.</p> <p>RICOEUR, P., <i>Bibliai hermeneutika</i>, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1995.</p> <p>TAKÁCS Gy., <i>A Jelenések könyve</i>, Kairosz, Győr, 2000.</p> <p>TARJÁNYI B., <i>Evangéliummagyarzatok I-III. Találkozások. Példabeszédek. Csodák</i>, Gyulafehérvár, é.n.</p> <p>THORDAY A., <i>Értünk adta önmagát. Jézus szenvedéstörténete a szinoptikus evangéliumokban</i>, Szeged, 1998.</p> <p>WEISSMAHR B., <i>Filozófiai és fundamentális-teológiai megfontolások a csoda problémájához</i>, in: BENYIK Gy. (szerk.), <i>Csoda-elbeszélések. Szegedi Bibliikus Konferencia 1998</i>, Szeged, 2000, 171–185.</p>		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Lk 10,25-37 (Az irgalmas samaritánus)	diákok előadása, kérdések megvitatása	
2. Mt 20,1-15 (Munkások a szőlőben)	diákok előadása, kérdések megvitatása	
3. Mk 4,35-41 (A vihar lecsendesítése).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
4. Jn 2,1-12 (A kánai menyegző).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
5. Lk 7,36-50 (Jézus Simon házában).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
6. Lk 24,13-35 (Az emmauszi tanítványok).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
7. Megigazulás, hit és cselekedetek a páli levelekben: Gal 3,6-14; Róm 1,16-17; Róm 3,21-4,25	diákok előadása, kérdések megvitatása	
8. Hit és cselekedetek a Jakab-levéiben és a Zsidó-levéiben (Jak 2,14-26; Zsid 11,1-12,3).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
9. Keresztény közösségek az újszövetségi iratokban: a jeruzsálemi egyház (ApCsel 2,42-47; 4,23-5,16; 6,1-7; 15,1-35).	diákok előadása,	

	kérdések megvitatása	
10. A páli közösségek (1 Tessz 5, 12-25; Fil 1,1-6. 4,1-9; 1Kor 1,10-17; 3,1-17; 12. fej.).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
11. Házitáblák a deuteropáli levelekben (Kol 3,18-4,1; Ef 5,22-6,9).	diákok előadása, kérdések megvitatása	
12. Feladatok az egyházban a pasztorális (tritopáli) levelek tükrében: 1Tim 3,1-13; 4,12-16; 5,3-22; 2Tim 1,6-14; Tit 1,5-9	diákok előadása, kérdések megvitatása	
13. A közösségi szentírásolvasás módszerei.	diákok előadása, módszerek alkalmazása	
14. Összefoglalás. Kérdések tisztázása		
Könyvészet		
<p><i>Biblia</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2003.</p> <p><i>BibleWorks for Windows</i>, Bushell, Michael S., Michael D. Tan, Glenn L. Weaver (eds.), CD-Rom, Version 7.0.012g, Norfolk, VA: BibleWorks, 2006 (a karon hozzáférhető).</p> <p><i>Greek-English New Testament</i>, ed. Eberhard Nestle, Erwin Nestle, Barbara Aland, Kurt Aland <i>et al.</i>, Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, ²⁷2005.</p> <p><i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások).</p> <p>HAAG, H. (szerk.), <i>Bibliai lexikon</i>, Budapest, 1989.</p> <p>LÉON-DUFOUR, X. (szerk.), <i>Biblikus teológiai szótár</i>, Budapest, 1986.</p> <p>VARGA Zs., <i>Újszövetségi görög-magyar szótár</i>, Budapest, 1992.</p> <p>BENYIK Gy. (szerk.), Szegedi biblikus konferencia kötetei, Szeged, 1995-2011.</p> <p>BOLYKI J., „<i>Igaz tanúvallomás</i>” <i>Kommentár János evangéliumához</i>, Osiris, Bp., 2001.</p> <p>BOVON, F., <i>Das Evangelium nach Lukas</i> (EKK III/1-4), Düsseldorf, Zürich, Neukirchen-Vluyn, 1989-2009.</p> <p>BROWN, R. E., FITZMYER, J. A., MURPHY, R. E., <i>The New Jerome Biblical Commentary</i>, Avon, 1992 (magyar fordítás: <i>Jeromos Bibliakommentár I–III</i> szerk. Thorday A., Budapest, 2002-2003). [a továbbiakban NJBC/JBK].</p> <p>EGGER, W., <i>Közösen olvassuk a bibliát</i>, Bécs, 1977.</p> <p>FARMER, W. R., MCEVENUE S., LEVORATTI A. J., DUNGAN D.L. (eds.), PATHRAPANKAL J., EYNIKEL, E., <i>The International Bible Commentary</i>, Bangalore, 2004 [a továbbiakban IBC].</p> <p>JAKUBINYI Gy., <i>Máté evangéliuma</i>, Budapest, 1991.</p> <p>KOCSIS I., <i>Lukács evangéliuma</i>, Budapest, 1995.</p> <p>LUZ, U., <i>Das Evangelium nach Matthäus</i> (EKK I/1-4), Düsseldorf, Zürich, Neukirchen-Vluyn, 1996-2002.</p> <p>MANNS F., <i>A Logosz bővületében. Zsidó hagyományok, keresztény értelmezés a jánosi iratokban</i>, Sapientia-L'Harmattan, Budapest, 2016.</p> <p>OBERLINNER L., <i>Die Pastoralbriefe. Erster Timotheusbrief, Zweiter Timotheusbrief</i>, (HThKNT), Freiburg-Basel-Wien, 1994, 1995.</p>		

<p>RICOEUR, P., <i>Bibliai hermeneutika</i>, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1995.</p> <p>ROLOFF J., <i>Die Kirche im Neuen Testament</i>, Göttingen, 1993</p> <p>SCHRAGE W., <i>Der erste Brief an die Korinther (EKK VII/2)</i>, Solothurn, Düsseldorf, Neukirchen-Vluyn, 1995.</p> <p>SIMON T. L., <i>A kezdetek varázsa és lendülete. Közelítések a Lukács-evangéliumhoz és az Apostolok cselekedeteihez</i>. Sapientia-L'Harmattan, Budapest, 2012.</p> <p>SPINETOLI, O.: <i>Lukács, a szegények evangéliuma</i>, Szeged, 1996.</p> <p>SPINETOLI, O.: <i>Máté, az egyház evangéliuma</i>, Szeged, 1998.</p> <p>STÖGER, A.: <i>Lukács evangéliuma</i>, Eisenstadt, 1975.</p> <p>TARJÁNYI B.: <i>Evangeliummagyarázatok I-III. Találkozások. Példabeszédek. Csodák</i>, Gyulafehérvár, é.n.</p>		
---	--	--

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásaival.

<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy tartalma megegyezik a fontosabb egyetemeken oktatott újszövetségi exegézis tartalmával és módszereivel. • A tárgy keretében figyelembe vesszük a kortárs bibliakutatás eredményeit.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Kulcsfogalmak és az újszövetségi exegézis alkalmazásának képessége	Féléves részvizsga (írásbeli) és félév végi vizsga (írásbeli). A részvizsga időpontját a hallgatókkal egyeztetjük. A vizsga és részvizsga a Schoology platformon lesz.	75 %
10.5 Szeminárium	A szemináriumi témák elsajátítása. Szemináriumi dolgozat.	Szemináriumi dolgozat (50%); feladatlapok (50%). Részletes tudnivalók a szeminárium ismertetésében.	25 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A hermeneutika és exegézis alapfogalmainak ismerete, a történetkritikai módszer alkalmazásának képessége • Az alapvető újszövetségi szövegek exegézisének képessége 			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2021. június 2.

Prof. dr. Zamfir Korinna

Drd. Lengyelfi Emőke

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2021. június 4.

Prof. dr. Holló László

Szemináriumi követelmények

A szemináriumon való részvétel kötelező. A jelenléthez szükséges füzet, laptop, valamint Szentírás. A szemináriumról legfeljebb kétszer lehet hiányozni. Kivételt képez az, akinek orvosi igazolása van, ha az óra ütközik más kar szemináriumával, vagy ha valakinek munkahelye van. Ebben az esetben a szemináriumi hiányzások kiváltásáért többlet feladatot kell vállalni (lásd lentebb).

Követelmények

A szemináriumi jegy két tevékenység értékeléséből tevődik össze: szemináriumi bemutató, órai aktivitás és jegyzetek beküldése (50%), valamint feladatlapok (50%). A szemináriumi jegy a végső jegy 25%-a.

Azon hallgatók esetében, akik nem tudnak részt venni az online szemináriumon, a szemináriumi dolgozat a jegy 50%-át teszi ki, a további 50%-ot pedig a tanulmányok alapján megválaszolt tesztkérdések (ld. 4. pont lennebb).

1. Szemináriumi dolgozat – azok számára, akik nem tudnak részt venni a szemináriumon (a szemináriumi jegy 50%-a)

A hallgató a szemináriumok végeztével benyújt egy 8 (nyolc) oldalas, saját kutatásaira alapozó, nem plagizált, egyéni munkáját tükröző szakdolgozatot az általa választott tematikából. Ezt egyénileg dolgozza ki, illetve a módszertani követelményeknek megfelelő módon lábjegyzetekkel és irodalomjegyzékkel látja el. Formai követelmény: Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret, másfeles sorköz, sorkizárt. Lábjegyzet Times New Roman betűtípus, 10-es betűméret, másfeles sorköz, sorkizárt. Kötelező módon *.doc, *.docx vagy *.rtf kiterjesztésű állományt fogadhatunk el (nem *.pdf fájlt)!

Leadási határidő: 2022.06.01., 23:59:59.

A dolgozatot e-mailben az emoke.lengyelfi@gmail.com címre kell elküldeni.

A határidő utáni leadás esetén a dolgozat csak a pótszesszióban lesz kijavítva! Abban az esetben, ha sem szesszióban, sem pótszesszióban nem érkezik dolgozat, a tantárgyat a következő évben fel kell venni (költség-térítéssel), és újra végig kell járni a szemináriumot, még abban az esetben is, ha meg van az előadásokból a vizsga! Végső jegy csak akkor számítható, ha megvan a szemináriumi tevékenységet értékelő jegy.

3. Feladatlapok (a szemináriumi jegy 50%-a)

Hétről-hétre, a *Schoology* applikáció segítségével kiküldünk egy-egy feladatlapot, amely a tematikához kapcsolódóan a szövegértést és értelmezést, a szakirodalom olvasását segíti, a kommunikációs készségeket fejleszti, illetve a hivatkozási formák tökéletesítését szolgálja.

4. Tesztkérdések (azon hallgatóknak, aki nem tartózkodik Kolozsváron, vagy nem tudnak bekapcsolódni a szemináriumba; a szemináriumi jegy 50%-a)

Azok a hallgatók, akik nem tudnak részt venni az órákon, a szemináriumi jelenlét pótlására 5 tanulmányt kell elolvasni. Ezek címét a félév első három hetében közöljük. Ezek anyagából a vizsga alkalmával rövid tesztkérdések lesznek a vizsgakérdéseken felül. Ezzel ki lehet váltani a szemináriumok kötelezettségét (kizárólag indokolt esetben, a tanárral való egyeztetés után). Az elért minősítést e-mailben fogjuk közölni.

5. Szeminárium tartás

A szeminárium közös, csoportokban végzett munkával történik, ppt-bemutató vagy Prezi segítségével, amely során a releváns forrásokból összegyűjtünk információkat, majd az eredményeket plenárisan az egyes csoportok ismertetik. Gyakoroljuk a kutatást, a felmerülő kérdések megvitatását, illetve erősítjük a szociális készségeket.